

Tilsynserklæring for skoleåret 2022/2023 for Åskolen - friskolen i Hørning:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 280918	Skolens navn: Åskolen - friskolen i Hørning
----------------------	--

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Arne Pedersen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriale faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
15-09-2022	5./6. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Arne Pedersen
15-09-2022	2. klasse	Natur/teknik	Naturfag	Arne Pedersen
15-09-2022	3. klasse	Kunst/håndværk	Praktiske/musiske fag	Arne Pedersen
30-01-2023	4. klasse	billedkunst	Praktiske/musiske fag	Arne Pedersen
30-01-2023	4.klasse	Dansk	Humanistiske fag	Arne Pedersen
30-01-2023	3. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Arne Pedersen
30-01-2023	5./6. klasse	Musik	Praktiske/musiske fag	Arne Pedersen

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Jeg har i år overværet undervisningen i 8 lektioner fordelt på alle klassetrin. I forbindelse med tilsynet vurderer jeg elevernes aktivitet, jeg ser på de skriftlige arbejder, klasserummets indretning og de valgte undervisningsmaterialer, og så iagttager jeg selvfølgelig lærernes undervisningsform. Det er ikke aftalt på forhånd, hvilke lektioner jeg deltager i, så der er, om man så må sige, ikke tilrettelagt undervisning for min skyld. I forbindelse med tilsynet taler jeg med skolens leder om relevante emner. I år har vi for eksempel været omkring strategier for samarbejde med efterskolen, de nye bygninger og udearealerne, skolens pædagogiske visioner og inklusion. På mine besøg taler jeg med personalet og med børnene. Jeg møder stor åbenhed og interesse fra alle,

jeg får svar på alle mine spørgsmål, og jeg færdes overalt på skolen.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Åskolen følger folkeskolens vejledende læseplaner. Undervisningen veksler mellem projektorienteret undervisning, tværfaglige emner og værksteder og fagfaglig individuel og klasseundervisning. Der er seks fælles emneuger i løbet af skoleåret. Skolen har netop fået en ny skolebygning, der i meget høj grad har givet fysiske rammer til at leve op til de ambitiøse målsætninger. Bygningen består af store lyse rum med muligheder for både kollektiv undervisning og for individuelle aktiviteter. Der er store fællesarealer, som kan bruges til at vide undervisningen ud af klasselokalerne. Lærerne er meget dygtige til at bruge lokalerne efter hensigten, lige som de også er gode til at bruge skolens store udearealer i undervisningen. Byggeriet har været kostbart, og derfor kan alt ikke nås på én gang. Der er dog ikke tvivl om, at det vil være en god ide, når pengene rækker, at bruge midler på at skabe nogle mere spændende uderum på det, der lige nu fremstår som åbne græsarealer. Det vil give endnu bedre muligheder for undervisning og leg i det fri. Skolens lærere er velforberejede og meget gode til at variere undervisningen, så den enkelte lektion altid kommer til at bestå af flere elementer. Således når eleverne meget sjældent at tabe koncentrationen. I natur/teknik i 2. klasse når man for eksempel i løbet af lektionen også at tale om uenigheder, der har været i klassen. Elever og lærere taler om "konflikttrappen". Klassen taler derefter om, hvor mange der har cyklet til skole, og hvor meget de i øvrigt får cyklet. Derefter arbejder klassen med insekter, som de skal ud at finde. Endelig ser eleverne en lille video om de specielle insekter. Til slut taler klassen i fællesskab om disse insekters særlige egenskaber. Der er i skolens fagfordeling en god vægtning af de humanistiske, de naturvidenskabelige og de praktisk/musiske områder. De valgte undervisningsmaterialer er nye og varierede og meget egnede til undervisningen. Der er en venlig, åben og respektfuld tone mellem elever og

lærere og eleverne imellem. Det er min vurdering, at undervisningen står mål med det, man må kunne forvente i folkeskolen.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Se ovenfor.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Se ovenfor.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Der gives ikke karakterer på Åskolen, og skolen fører selvsagt ikke eleverne op til afsluttende prøver. Til gengæld har Åskolen en meget udbygget evalueringskultur, både i forhold til børnene, til forældrene og de ansatte

imellem. Det medfører, at skolen har en temmelig præcis fornemmelse af, hvad der fungerer, og hvad der måske skal justeres. Skolen har en bevidst pædagogisk strategi, der sigter imod, at eleverne skal bibringes kompetencer på såvel det boglige, og det kreative/håndværksmæssige område. Det sker dels ved seks årlige emneuger, dels ved en daglig undervisning, der ofte består af små arbejdende værksteder. I mit tilsyn kan jeg konstatere, at denne undervisningsform udvikler eleverne, der i høj grad formår både at arbejde selvstændigt og i samarbejdende grupper. Jeg oplever også en børnegruppe med selvtillid og veludviklede formuleringsevner. I 5./6. klasse gennemgår et par elever dygtigt forskellige eventyrgrafer. I tredje klasse udvikler eleverne et meget kreativt afskedsforløb med en lærer: Alle elever har medbragt en stor sten, som de maler med et selvvalgt symbol for læreren. Stenene placeres derefter i samarbejde med forældrene et sted i landskabet. Stederne markeres med koordinater. Den afgående lærer får derefter et landkort, så hun kan finde stenene. Når jeg kigger på elevernes skriftlige arbejder og deres mundtlige fremstilling, oplever jeg generelt et godt fagligt niveau. Der er dog temmelig stor spredning. En del af eleverne har forskellige udfordringer, såvel socialt som fagligt. Det er mit indtryk, at skolen har stort fokus på at støtte disse elever, dels ved tolærerordninger i mere end halvdelen af timerne, dels ved særligt tilrettelagt undervisning, såkaldt stationsundervisning, og endelig ved en undervisningsform, hvor de stærkere elever medvirker til at støtte de lidt svagere.

Det er min samlede vurdering, at elevernes faglige niveau på Åskolen står mål med, hvad man kan forvente i folkeskolen.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Se ovenfor.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Se ovenfor.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

Skole uden overbygning

10.3 Uddybning

Skolen er under opbygning. de ældste elever går i 6. klasse.

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Se ovenfor.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Demokrati og åbenhed er en helt central del af Å-skolens dna. Af skolens visioner fremgår det, at "børnene skal rustes til at agere aktivt handlende i både demokratiske, økonomiske, sociale og kulturelle sammenhænge. Skolen skal gå ud over det traditionelle skolebegreb og skabe en ny form for medborgerhus". Det er store idealer, som skolen faktisk lever op til. Selve den nye skolebygning er konstrueret sådan, at der er gennemsigtighed i alle aktiviteter. Der er vinduer mellem klasselokaler og fælleslokalerne, så alle kan følge med i alt. Skolens centrum er et meget smukt "demokratirum", hvor alle fællesaktiviteterne finder sted. Rummet er indrettet som et amfiteater, hvor alle kan se hinanden, og det bruges for eksempel til morgensamlingerne, hvor der både synges og udveksles fælles informationer. I forbindelse med skolens emneuger knyttes der forbindelse til institutioner i lokalområdet ved besøg og invitationer ind og ud af skolen. Når jeg færdes på skolen, kan jeg konstatere, at undervisningen og samværet i det hele taget bærer præg af lydhørhed og medinddragelse af børnene. Åskolen arbejder målrettet og systematisk på at gøre eleverne til aktive og engagerede borgere i det samfund, de skal blive voksne i.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Se ovenfor.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Se ovenfor.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Skolen er stadig under opbygning. De ældste elever går i 6. klasse, og skolen har derfor først i år oprettet et egentligt elevråd.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Reglerne om underretningspligt drøftes løbende af skolens ledelse og øvrige ansatte.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Se ovenfor.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Åskolen er et meget spændende projekt, hvor man har valgt at bygge en skole langsomt op fra bunden, og hvor man har haft mulighed for bogstaveligt talt at bygge en ny skole omkring de elever og medarbejdere, der efterhånden er kommet til skolen. Det har kunnet lade sig gøre, fordi man har haft den eksisterende efterskole i ryggen, og fordi mange kreative mennesker har lagt krop og sjæl i projektet. Der har selvfølgelig været bump på vejen, men det er efter min mening lykkedes alle gode kræfter på skolen i fællesskab at lave en utrolig kreativ og spændende skole.